Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

Η Διεθνής Τράπεζα Διακανονισμών προειδοποιεί για τους κινδύνους του αυξανόμενου δημόσιου χρέους

Η Διεθνής Τράπεζα Διακανονισμών (BIS) επισημαίνει ότι το δημόσιο χρέος σε πολλές προηγμένες οικονομίες έχει αυξηθεί σημαντικά ως ποσοστό του ΑΕΠ και τονίζει ότι το πρόβλημα δεν είναι μόνο η αύξησή του, αλλά και ο τρόπος χρηματοδότησής του.

Ο διεθνής οργανισμός επισημαίνει πρακτικές και τακτικές που, μαθηματικά, ενδέχεται να οδηγήσουν σε νέα κρίση χρέους, με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο να έχει ήδη προειδοποιήσει την Ευρωπαϊκή Ένωση για τους σχετικούς κινδύνους.

Ο Μάρτιν Βολφ των Financial Times αναφέρει ότι ο γενικός διευθυντής της BIS, Πάμπλο Ερνάντεθ ντε Κος, παρουσίασε τις δημοσιονομικές απειλές σε ένα χρηματοπιστωτικό σύστημα που αλλάζει διαρκώς.

«Μελανά χρώματα» για το δημόσιο χρέος

Ο Πάμπλο Ερνάντεθ ντε Κος, πρώην διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Ισπανίας, περιέγραψε την κατάσταση με ιδιαίτερα μελανά χρώματα.

Το πρώτο ζήτημα αφορά το ίδιο το δημόσιο χρέος, που σε πολλές προηγμένες οικονομίες βρίσκεται στο υψηλότερο επίπεδο ως προς το ΑΕΠ μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Καθώς η οικονομική ανάπτυξη δεν επιταχύνεται, παρά τις ελπίδες που δημιούργησε η τεχνητή νοημοσύνη, υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να αναμένουμε περαιτέρω αύξηση του χρέους.

Οι αιτίες περιλαμβάνουν πιθανά οικονομικά σοκ, όπως χρηματοπιστωτική κρίση, υψηλότερες αποδόσεις κρατικών ομολόγων, αλλά και άλλους παράγοντες όπως η γήρανση του πληθυσμού, η απροθυμία κυβερνήσεων να υιοθετήσουν πολιτικά δαπανηρές μέτρα, η εχθρότητα προς τη μετανάστευση και οι αυξανόμενες δαπάνες για άμυνα.

Συνέχεια…

Χρηματοδότηση του χρέους και αλλαγές στο χρηματοπιστωτικό σύστημα

Ιδιαίτερη ανησυχία προκαλεί ο τρόπος χρηματοδότησης του χρέους. Το χρηματοπιστωτικό σύστημα έχει αλλάξει, με τις τράπεζες να μειώνουν τη συμμετοχή τους και μη τραπεζικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (NBFI) να καταλαμβάνουν αυξανόμενο ρόλο. Από το 2008 έως το 2023, η συμμετοχή των NBFI στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ως ποσοστό του παγκόσμιου ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 74 μονάδες, ενώ η συμμετοχή των τραπεζών μόνο κατά 17.

Ο Ερνάντεθ ντε Κος εξηγεί ότι η αυξανόμενη έκδοση κρατικών ομολόγων, που καταλήγουν σε NBFI, δημιουργεί χάσμα μεταξύ προσφοράς και της ικανότητας των τραπεζών να διαμεσολαβούν στην αγορά ομολόγων.

Ταμεία και hedge funds

Η ομάδα των NBFI περιλαμβάνει συνταξιοδοτικά ταμεία, ασφαλιστικές εταιρείες και μοχλευμένα hedge funds. Οι μακροπρόθεσμοι επενδυτές έχουν αυξήσει τη συμμετοχή τους σε κρατικά ομόλογα από 82% του παγκόσμιου ΑΕΠ το 2008 σε 135% το 2023. Τα hedge funds και τα αμοιβαία κεφάλαια χρηματαγοράς έχουν επίσης αυξήσει τη συμμετοχή τους από 13% σε 18% του παγκόσμιου ΑΕΠ. Η εξάρτηση από συναλλαγματικές συμφωνίες αυξήθηκε λόγω της διεθνούς διάστασης των επενδύσεών τους.

Αν και οι μετατοπίσεις μειώνουν την έκθεση των τραπεζών σε κινδύνους, η αύξηση του δημόσιου χρέους καθιστά τα κρατικά ομόλογα λιγότερο ασφαλή.

Δυνατότητες παρέμβασης και κίνδυνοι

Η ικανότητα ανάληψης κινδύνου των NBFI είναι περιορισμένη. Το 2022, η αντιστοίχιση διάρκειας από τα συνταξιοδοτικά ταμεία και τις ασφαλιστικές εταιρείες προκάλεσε αποσταθεροποιητικούς βρόχους ανατροφοδότησης στη βρετανική αγορά ομολόγων.

Υπάρχει επίσης ο κίνδυνος μαζικών πωλήσεων κρατικών ομολόγων σε περίπτωση έξαρσης εξαγορών, λόγω της ρευστότητάς τους, ενώ οι απώλειες σε ξένο νόμισμα μπορεί να προκαλέσουν φυγή κεφαλαίων και κατάρρευση τιμών ομολόγων. Η μοχλευμένη δραστηριότητα των hedge funds μπορεί να επιδεινώσει οποιοδήποτε σοκ, ενώ ακόμη και οι λιγότερο μοχλευμένοι επενδυτές εκτίθενται σε κινδύνους αναχρηματοδότησης σε δολάρια.

Έλλειψη διαφάνειας

Ο Πάμπλο Ερνάντεθ ντε Κος τονίζει επίσης ότι η περιορισμένη διαφάνεια στα δημόσια οικονομικά αυξάνει τον κίνδυνο μιας μεγάλης χρηματοπιστωτικής κρίσης.

Η Jumbo επεκτείνεται στον Καναδά και συνεχίζει την ανάπτυξη σε Ισραήλ και Βαλκάνια

Η Jumbo ετοιμάζεται να εισέλθει στην καναδική αγορά, η οποία θα αποτελέσει τη δωδέκατη αγορά της εταιρείας, με τρία πρώτα καταστήματα να αναμένονται στο Οντάριο μέσα στο 2026. Η ανάπτυξη στον Καναδά θα γίνει μέσω franchising από τον όμιλο Fox, που διατηρεί τα δικαιώματα του σήματος Jumbo και στο Ισραήλ. Η στρατηγική του ομίλου προβλέπει συνολικά την ανάπτυξη πέντε έως δέκα καταστημάτων στην καναδική αγορά μέσα στην επόμενη τριετία. Σημειώνεται ότι ο ισραηλινών συμφερόντων όμιλος διαθέτει ήδη σημαντική παρουσία στον Καναδά μέσω της θυγατρικής Fox Group Canada, που λειτουργεί καταστήματα Mango, Laline, Fox Home και συνεργάζεται με τη Nike.

Παράλληλα, συνεχίζεται η επέκταση του δικτύου Jumbo στο Ισραήλ, επίσης υπό τον όμιλο Fox. Τον Νοέμβριο ξεκίνησε η λειτουργία του τέταρτου καταστήματος, ενώ μέσα στο 2026 προβλέπεται η ανάπτυξη ακόμα πέντε έως έξι καταστημάτων. Μέχρι σήμερα, μέσω συμφωνιών franchising, η Jumbo είναι παρούσα σε επτά χώρες με 42 καταστήματα (Αλβανία, Κόσοβο, Σερβία, Βόρεια Μακεδονία, Βοσνία, Μαυροβούνιο και Ισραήλ), ενώ με εταιρικά καταστήματα δραστηριοποιείται σε τέσσερις χώρες (Ελλάδα, Βουλγαρία, Ρουμανία, Κύπρο) με συνολικά 89 καταστήματα.

Σε επίπεδο πωλήσεων, ο όμιλος κατέγραψε ανάπτυξη 8% στο ενδεκάμηνο Ιανουαρίου – Νοεμβρίου 2025, ενώ τον Νοέμβριο οι πωλήσεις αυξήθηκαν κατά 6% σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του 2024.

Αναλυτικά, στην Ελλάδα οι πωλήσεις αυξήθηκαν κατά 6% τον Νοέμβριο και 9% στο ενδεκάμηνο, στην Κύπρο κατά 3% και 8% αντίστοιχα, στη Βουλγαρία κατά 8% τον Νοέμβριο και 4% στο ενδεκάμηνο, ενώ στη Ρουμανία σημειώθηκε αύξηση 6% τον Νοέμβριο και 5% στο ενδεκάμηνο.

Ο όμιλος Jumbo, όπως συνηθίζει, παρεμβαίνει και στην επικαιρότητα, αυτή τη φορά σχετικά με τις αγροτικές κινητοποιήσεις, ζητώντας από την πολιτεία άμεση λήψη μέτρων για την ομαλή λειτουργία της αγοράς. Σε ανακοίνωσή του, η εταιρεία υπογραμμίζει ότι οι μήνες Νοέμβριος και Δεκέμβριος είναι κρίσιμοι για το λιανεμπόριο και εκφράζει ανησυχία ότι οι κινητοποιήσεις των αγροτών μπορεί να διαταράξουν την εφοδιαστική αλυσίδα, εμποδίζοντας την πρόσβαση σε τελωνεία, οδικούς άξονες και λιμάνια. Η Jumbo καλεί την πολιτεία να διασφαλίσει άμεσα την ομαλή λειτουργία της αγοράς και την απρόσκοπτη τροφοδοσία των καταστημάτων κατά τη διάρκεια αυτής της κρίσιμης περιόδου.

Πειραιώς: Υπό παρακολούθηση για πιθανή αναβάθμιση από τον S&P

Σε CreditWatch (υπό παρακολούθηση) με θετικές προοπτικές έθεσε τις αξιολογήσεις της Πειραιώς ο οίκος S&P Global Ratings, αποτυπώνοντας την προσδοκία των αναλυτών της ότι η τράπεζα διατηρήσει την πιστοληπτική της ικανότητα τους επόμενους 12 μήνες, υποστηριζόμενη από το ευνοϊκό οικονομικό περιβάλλον της Ελλάδας.

Συγκεκριμένα, η μακροπρόθεσμη αξιολόγηση "BB-" της Piraeus Holdings, η μακροπρόθεσμη αξιολόγηση του προγράμματος EMT της Piraeus Holdings τοποθετήθηκαν σε CreditWatch με θετική προοπτική. Επίσης, επιβεβαίωσε τη βραχυπρόθεσμη αξιολόγηση εκδότη "B" της Piraeus Holdings και του προγράμματος EMT.

Ταυτόχρονα, επιβεβαίωσε την αξιολόγηση εκδότη 'BB+/B' για τη Piraeus Bank S.A. και διατήρησε τη σταθερή προοπτική.

Οι καταλύτες των αλλαγών

Σύμφωνα με τον οίκο, η αξιολόγηση της Πειραιώς μπορεί να υποβαθμιστεί εάν:

– Η ικανότητα κερδοφορίας της τράπεζας επιδεινωθεί ή η επιθυμία της για εξαγορές αυξηθεί με τρόπο που να υπονομεύει τη βάση κεφαλαίων της ή να επιδεινώνει σημαντικά την επιχειρησιακή της αποδοτικότητα.

– Εάν παρατηρηθεί συσσώρευση πιστωτικών κινδύνων λόγω ταχείας ανάπτυξης δανεισμού.

Αντίθετα, μια αναβάθμιση της αξιολόγησης θα μπορούσε να έρθει αν η κεφαλαιοποίησή της αυξηθεί, με το ποσοστό RAC (Risk-Adjusted Capital) να ξεπερνά το 7% σε σταθερή βάση.

ΚΑΡΑΜΑΝΩΦ
2 Ag. Theodoron Sq, 105,61
Athens, Greece
Tel. +30 210 3212947
Fax: +30 210 3314355

Bull markets have lasted 5x longer than bear markets on average. Bulls: +254% over 5 years Bears: –31% over 1 year